

क्षत्रयज्ञविशिनष्टि लुब्धैरिति हेब्रह्मन् आस्तिकैर्वेदप्रामाण्यवादिभिः वेदवादान् अर्थवादान्तेषांस्तुतिमात्रेतात्पर्यमित्यविज्ञाय सत्यवदाभासमानंस्वरूपतः अतृप्तं आविद्यकब्राह्मण्याय ध्यासमूलत्वात् लुब्धैः स प्रवर्तितं तथा च श्रुतिः नीहारेण प्रावृता जल्प्या चासुवृष उक्तथशासश्चरतीति अज्ञानेन आवृताः जल्प्या अर्थवादगिरा असुवृषः प्राणपोषकाः उक्तथशासः कर्मानुशासनपराः ॥ ६ ॥ इदमिति यज्ञआयुष्मान् सदक्षिणाभिरायुष्मान् प्राचीदिग्घोतुर्दक्षिणाध्वर्योरित्यादिश्रुतिस्मृतिविहितादक्षिणादेया षट्देयाद्वादशदेया इति तादृशश्च दक्षिणावानयं यज्ञः प्रशस्यते अन्यथा अतो यज्ञादेव सैन्यं लुब्धस्य यजमानस्य सामर्थ्यं स नित्यथोक्तदक्षिणामददतः प्रकर्षेण भवति विकर्माणितस्य कर्माणि विपरीतान्यश्रेयस्कराणि च भवन्ति यथोक्तं प्रभुः प्रथमकल्पस्य योनिकल्पेन वर्त्तते सनामोति फलंतस्य परत्रेति श्रुतिः स्मृतिरिति नास्ति यज्ञसमोरिपुरिति च ॥ ७ ॥ एवं क्षत्रयज्ञं निदित्वा ब्राह्मणयज्ञस्वरूपमाह यदेवेति सुकृतं सुकृतार्जितं हव्यं तदेव त्रिविधमाह नम इति नमस्कारात्मकेन हविषे तिसामानाधिकरण्यं योनमसास्वध्वर इति यज्ञो वै न मदिति हि ब्राह्मणं भवतीति श्रुतिस्मृतिभ्यां नमस्कारस्यैव यज्ञत्वावगतेः तथा स्वाध्यायैर्हविषेति संबंधः वयमग्ने अर्वाता वा सुवीर्यं ब्रह्मणा वा चितये माजना अतीति वेदस्यापि यज्ञत्वश्रुतेः अर्वाता अश्वेन ब्रह्मणा वेदेन वा

लुब्धैर्वित्तपरैर्ब्रह्मनास्तिकैः संप्रवर्तितं ॥ वेदवादानविज्ञायसत्याभासमिवानृतं ॥ ६ ॥ इदं देयमिदं देयमिति चायं प्रशस्यते ॥ अतस्तै न्यं प्रभवति विकर्माणि च जाजले ॥ ७ ॥ यदेव सुरुतं हव्यं तेन तुष्यंति देवताः ॥ नमस्करेण हविषा स्वाध्यायै रैषधै स्तथा ॥ पूजा स्याद्देवतानां हियथाशास्त्रनिदर्शनं ॥ ८ ॥ इष्टापूर्तादसाधूनां विगुणा जायते प्रजा ॥ लुब्धेभ्यो जायते लुब्धः समेभ्यो जायते समः ॥ ९ ॥ यजमानाय थात्मानमृत्विजश्च तथा प्रजाः ॥ यज्ञात्प्रजा प्रभवति न भर्सा भइवाम लं ॥ १० ॥ अग्नौ प्रास्ताहुतिर्ब्रह्मनादित्यमुपगच्छति ॥ आदित्याज्जायते वष्टिर्वष्टेरन्नंततः प्रजाः ॥ ११ ॥

ऽमेत्वांचितयेमजानीम तथाचाश्वमेधतुल्यत्वंब्रह्मयज्ञस्योक्तं आश्वलायनगृह्येपिआनेअग्रक्रवाहविरुदातष्टभरामसि तेतेभवंतूक्षणक्रषभासोवशाउतेत्येतएवउक्षाणश्वक्रषभाश्ववशाश्वभंवतियइमंस्वाध्यायमधीयतइति तथाऔषधैर्व्रीहियवादिभिःपशुभ्योवैमेधाउदक्रामंस्तौब्रीहिश्चैवयवश्वभूतावजायेतांतस्मादाहुःपुरोडाशसंचलोक्यमित्तिचतयोर्हिविष्वावगमान् पुरुषाश्वगोऽजानांपशूनाममेध्यत्वश्रुतेश्चतएतउक्तांतमेधाअमेध्याःपशवइति तथाचैतैस्त्रिभिर्हविर्भिर्देवापूजायज्ञाख्याकर्तव्येतिशास्त्रेवेदिनिदर्शनंप्रत्यायकंवचनमस्तितदप्युदाहृतमेव ॥ ८ ॥ ननुइष्टान्भागान्हिबोदेवादास्यतेयज्ञभाविताइतिभगवतायज्ञानांधनपुत्रादिप्राप्त्यर्थत्वोक्तेःकिंतुमोक्षानुपयोगिभिरित्याशंक्याह इष्टेति इष्टंइष्टिपशुसोमादि आपूर्तंतटाकारामादि असाधूनांकामनावतांयज्ञात्ताटगेवलुब्धमपत्यंभवति समेभ्योरागद्वेषशून्येभ्यइष्टादिकर्तृभ्योऽनीप्सितापितादशीप्रजाजायतइत्यर्थः ॥ ९ ॥ अत्यमर्धव्याचष्टे यजमानाइति ऋत्विजोयजमानाश्वयथाआत्मानंसकाममकामंवापश्यंतितथाउभयेषामपिप्रजाभवति तथाहि ऋत्वंगोपासनस्यऋत्विक्कर्वकस्यापिफलंउभयगामिदृष्टं आत्मनेवायजमानायवायंकामंकामयतेतमागायानीति ॥ १० ॥ यज्ञस्यप्रजाहेतुत्वेमनुवाक्यंप्रमाणयति अग्नाविति ॥ ११ ॥